

MANIFEST FUNDACIONAL PLATAFORMA

Salvem La Zona Verda Escolar de Can Caralleu

Salvem la Zona Verda Escolar de Can Caralleu

L'oferta d'escola pública del districte de Sarrià-Sant Gervasi sempre ha presentat un gran dèficit en relació amb qualsevol altra zona de la ciutat. A tota la ciutat de Barcelona, i distribuïdes entre els 10 districtes de la ciutat, hi ha 103 escoles bressols municipals (EBM) i 173 escoles públiques de segon cicle d'educació infantil. D'aquests quasi 300 centres, només 6 EBM i 7 escoles de segon cicle d'educació infantil es troben al districte de Sarrià-Sant Gervasi (inclosos els 3 centres ubicats a Vallvidrera).

Entre els pocs centres públics del districte, hi ha l'Escola Tàber i l'EBM Can Caralleu. Aquestes dues escoles, ubicades a la part baixa de Can Caralleu, a banda de disposar d'un equip de professorat i d'un projecte educatiu excel·lents, sempre han estat reconegudes per les famílies per disposar d'una gran zona verda davant seu, limítrofa al Parc de l'Oreneta, que permet a les nenes i els nens gaudir d'un entorn obert i tenir molta llum natural. És més, aquest entorn natural està catalogat urbanísticament com a zona de clau urbanística "6a", és a dir, la mateixa que la majoria dels parcs i jardins d'aquesta ciutat tan preciosa, però alhora tan malauradament poc verda.

Aquest actiu, a més, ha promogut que, històricament, a l'Escola Tàber hi assisteixin no només nenes o nens del barri i del districte, sinó altres alumnes de tot el municipi i alumnes amb necessitats educatives especials (és un centre especialitzat en alumnat amb deficiències auditives). És ben sabut que l'especial ubicació i l'entorn del centre són molt bons atractius. Així, amb els anys, l'escola ha esdevingut un referent excel·lent com a exemple de pluralitat i riquesa social.

Les famílies de les escoles de la zona i, en particular, la "Comissió Verda" de l'Escola Tàber han estat treballant durant molt de temps per aconseguir que l'entorn més immediat de l'escola es mantingui així, com a zona verda. N'és un bon exemple el fet que no es permeti aparcar vehicles a la zona enjardinada de davant de l'EBM Can Caralleu o que es dignifiqui l'espai que es troba just davant del centre.

Lluny d'haver aconseguit l'anterior, el passat mes de juliol, l'Ajuntament va aprovar inicialment la modificació el Pla General Metropolità (PGM) per eliminar l'edificabilitat d'una parcel·la de la part baixa del Parc de l'Oreneta ubicada al carrer Montevideo. A més a més, aprofitant aquesta modificació, va decidir requalificar la zona verda de davant de l'EBM Can Caralleu i l'Escola Tàber, per tal de construir-hi pisos i equipaments.

Els antecedents d'aquesta operació urbanística són molt rellevants per determinar que la modificació del PGM que ens afecta no s'ajusta a la legalitat i no respon als interessos generals concurrents: per tal d'evitar que es construís en l'àmbit de la Torre Garcini del districte d'Horta-Guinardó, al 2014, l'Ajuntament, en lloc d'expropiar aquella finca, va oferir al seu propietari, la possibilitat de permutar-la per l'esmentada parcel·la del carrer Montevideo, de titularitat municipal i actualment qualificada amb una clau edificable "20a11".

Davant del rebuig popular a aquest canvi, i gràcies a l'excel·lent feina de la plataforma "Salvem l'Oreneta", l'Ajuntament es va fer enrere en l'operació de permuta. Així, la parcel·la del carrer Montevideo continua en mans de titularitat municipal, fet que per si sol garanteix que en aquella parcel·la no s'hi construirà mai, si és que així ho desitja el seu propietari, l'Ajuntament.

En paral·lel, després que es frenés l'operació de permuta, l'Ajuntament va decidir comprar, el passat mes de març i per un import de 7 milions d'euros, la Torre Garcini d'Horta-Guinardó, de manera que s'impedia, també, que fos edificada per un privat.

Si bé amb aquesta situació es garantia la no urbanització dels esmentats emplaçaments, l'Ajuntament va voler iniciar igualment el canvi de qualificació de la parcel·la del carrer Montevideo, malgrat que, com s'ha dit, té una qualificació d'edificable, però que és de titularitat municipal.

En qualsevol cas, i després d'una inversió multimilionària, l'Ajuntament ha impedit l'edificació de l'àmbit de la Torre Garcini i vol impedir en el futur una eventual però improbable edificació de la parcel·la del carrer Montevideo, inclosa al Parc de l'Oreneta. Malauradament, però, i en una decisió inaudita en el marc de l'urbanisme de la ciutat, pretén eliminar la zona verda de davant de dues escoles públiques, tot incloent-la injustificadament en l'operació urbanística.

De fet, acceptar que l'Ajuntament pugui eliminar de manera arbitrària zones verdes com pretén fer-ho ara amb la de just davant de la nostra escola equival a acceptar que el futur de totes aquestes estan a les mans de la voluntat política de cada moment. Si ens eliminen la nostra, qui garanteix que en el futur no eliminaran altra vegada la del Parc de l'Oreneta?

Els governs canvien, i han de canviar, però les zones verdes han de perdurar. I en la gestió pública de l'urbanisme hi ha una màxima que tota administració que respecta els interessos generals no pot oblidar: les zones verdes es consoliden i es dignifiquen, però mai s'eliminen. Lamentablement, en el cas que ens ocupa, això no ha tingut lloc.

D'aquesta manera, moltes famílies de les dues escoles mostrem la nostra disconformitat amb l'acord de l'Ajuntament. I, en conseqüència, ens comprometem, per una banda, a treballar activament per aconseguir una rectificació que permeti a aquestes dues escoles continuar gaudint de la zona verda que urbanísticament encara els correspon, i, per l'altra, i sobretot, a defensar i impulsar un model de gestió pública que prioritzi posar en valor els actius de les nostres escoles públiques en lloc d'eliminar-los.

L'excel·lència del sector educatiu no pot ser una exclusiva de l'escola concertada i privada. I des de l'Ajuntament s'ha de vetllar perquè els actius de les nostres escoles públiques siguin defensats fins a les últimes conseqüències. Evidentment, això no suposa renunciar en cap cas a aconseguir d'altres objectius que compartim i defensem, com és la protecció del Parc de l'Oreneta i la construcció d'equipaments i habitatges públics, també al districte de Sarrià-Sant Gervasi.

És per això que aquestes famílies ens hem organitzat a través de la plataforma "Salvem la Zona Verda Escolar de Can Caralleu", i convidem a tothom a participar-hi, ja sigui de la comunitat educativa de les escoles o de la resta del districte i de la ciutat. Així, posem de manifest el següent:

1.- Celebrem, en primer lloc, la decisió de l'Ajuntament d'evitar que es construeixi a la parcel·la del Parc de l'Oreneta del carrer Montevideo i celebrem, també, que sigui una prioritat de l'Ajuntament construir equipaments i habitatges públics al districte de Sarrià-Sant Gervasi.

2.- No obstant això, no compartim en cap cas que la conseqüència de la total protecció del Parc de l'Oreneta hagi d'implacar eliminar la zona verda de davant de les escoles Tàber i EBM Can Caralleu.

3.- Aquesta conseqüència, i en particular l'emplaçament escollit per a construir, no va acompanyada de cap motivació urbanística i/o jurídica, i el document d'aprovació inicial del PGM, en concret a la pàgina 9 de la memòria, es limita a fonamentar l'eliminació de la clau de zona verda "6a" (parcs i jardins urbans "de fet i de dret" segons el PGM) de davant de les dues escoles perquè el "manteniment d'espai lliure no ha estat acompanyat d'un desenvolupament i urbanització adequat com a tal".

És a dir, com que l'Ajuntament ha permès la degradació de la zona verda de davant de les dues escoles, havent-se convertit aquesta en un aparcament descontrolat i fins i tot perillós per als alumnes dels centres, ara es disposa, per fi, a "donar solució" al problema. Ara bé, en lloc de fer-ho de conformitat amb la clau urbanística que li correspon des de fa més de 15 anys, directament l'elimina per a edificar-hi. D'aquesta manera, l'Ajuntament elimina, també, la possibilitat de convertir aquest espai en una zona verda real que esdevingui una entrada digna al Parc de l'Oreneta i que actuï de passadís natural i verd entre Sarrià i el parc.

En definitiva, l'Ajuntament, contravenint l'elemental "Nemo auditur propriam turpitudinem allegans", aprofita la seva pròpia negligència en la gestió de la zona verda per ara intentar eliminar-la.

4.- En intentar eliminar-la, a més, l'Ajuntament contravé els seus propis actes i la postura que sempre havia defensat i per la qual aquesta zona verda havia de servir com a passadís natural per connectar l'entorn urbà de la ciutat amb Collserola.

En concret, els anys 2011 i 2012, l'Ajuntament, juntament amb el Consorci del Parc de Collserola i la Generalitat de Catalunya, van organitzar un concurs anomenat "Les Portes de Collserola a Barcelona: una iniciativa per posar en valor el parc i naturalitzar la ciutat", l'objectiu del qual era "suscitar noves mirades sobre la franja de contacte entre ciutat i parc" per tal que els equips de paisatgistes i arquitectes participants proposessin enfocaments i solucions a través dels quals "ciutat i natura es poden beneficiar del contacte".

Doncs bé, cap dels 6 projectes participants en aquell concurs no proposava eliminar la zona verda de davant de les dues escoles per construir-hi. És més, tots ells sense excepció, incloent els dos projectes guanyadors i el que va obtenir una menció especial, apostaven per potenciar aquest espai per tal actués, com s'ha dit, com una porta d'entrada al Parc de l'Oreneta i al de Collserola des de la ciutat.

5.- Per tant, com es demostrarà amb el pas del temps, és una actuació que no podem més que considerar arbitrària i no representativa dels interessos generals concurrents. En concret, existeixen precedents jurisprudencials pels quals la justícia ha anul·lat modificacions de planejament en què s'han intentat eliminar zones verdes en condicions similars a la que ens ocupa.

6.- A més, la modificació de planejament que pretén requalificar la zona verda de davant de les dues escoles s'ha fet d'esquena a la ciutadania. És més, s'ha dut a terme sense consultar la comunitat educativa. De fet, aquesta malaurada i irregular situació ja es posa de manifest en el comunicat en què els membres de la plataforma "Salvem l'Oreneta" celebraven que la finca del carrer Montevideo no seria edificable. En aquest comunicat s'hi explicitava el següent: "Una part d'aquestes persones [Plataforma "Salvem l'Oreneta"] considera, però, que el lloc escollit per transferir-hi l'edificabilitat, la part baixa de Can Caralleu, no és el més adequat, i que es podria haver buscat un lloc millor".

7.- La requalificació urbanística que pretén l'Ajuntament no és definitiva, i existeixen mecanismes suficients, fins i tot judicials, per impedir que s'elimini una zona verda que no només correspon a les escoles afectades i a les seves famílies, sinó a tot al districte i a tota la ciutat, i que, a més, hauria de servir de passadís natural i verd per accedir des del casc antic de Sarrià al Parc de l'Oreneta.

8.- Constatem com a col·lectiu, i així ho volem fer explícit, que a la ciutat de Barcelona, i també al districte de Sarrià-Sant Gervasi, es necessita generar un parc públic d'habitatges socials. Per tant, la nostra oposició a la requalificació de la zona verda de davant de les escoles en cap cas és una oposició al fet que l'Ajuntament promogui més equipaments i habitatges de protecció oficial. No obstant això, de cap de les maneres podem acceptar que això es faci en detriment d'una zona verda, i més especialment, respecte d'una zona verda ubicada just davant de dues escoles amb més de 500 alumnes.

9.- Respectem òbviament que altres famílies considerin que davant d'aquesta modificació es pugui treballar en una direcció diferent a la de la nostra plataforma. Tot i això, atès que ja hi ha altres emplaçaments a la ciutat que no són una clau 6a, no compartim que s'hagi de renunciar a un sol m2 de zona verda per ciment. Ni a Can Caralleu, ni a Sarrià-Sant Gervasi, ni a cap altre districte de la nostra ciutat, i menys encara si aquesta zona verda s'ubica davant de dues escoles. A més, una vegada s'aprovi definitivament la modificació, l'Ajuntament executarà el sector esgotant la total edificabilitat prevista amb les negatives conseqüències que això comportarà per a les nenes i els nens de les escoles.

10.- També som especialment sensibles a la situació de les direccions de l'EBM Can Caralleu i de l'Escola Tàber, les quals depenen essencialment de la mateixa Administració que ara pretén eliminar un actiu irrenunciable de les escoles. En conseqüència, aquesta plataforma durà a terme les seves actuacions al marge de les direccions dels dos centres, sense involucrar-les i, per descomptat, sense parlar en el seu nom.

Com a conseqüència de tot plegat, la plataforma acorda promoure les accions següents:

1.- Convidar les AFA d'ambdues escoles, des del màxim respecte i comprensió a totes les opinions i postures, a sumar-se a la present plataforma per treballar col·lectivament en la defensa d'un dels actius irrenunciables d'aquests dos centres, per tal que no només no s'edifiqui en la zona verda, sinó que no s'executi el planejament vigent. Així, aquesta zona podrà esdevenir en la seva totalitat un veritable passadís natural i verd que enllaçarà el casc antic de Sarrià amb el Parc de l'Oreneta.

2.- Fer la màxima difusió de la injusta situació en què ens trobem a través de tots els mecanismes i xarxes possibles: recollint signatures i contactant amb associacions de veïns, plataformes veïnals, Síndica de Greuges de Barcelona i Síndic de Greuges de Catalunya, etc.

3.- Promoure activitats que posin en valor el verd que tenim al voltant de l'escola per conscienciar tota la comunitat educativa de la gran pèrdua que suposaria la consecució del PGM que afecta aquest entorn.

4.- Contactar amb professionals de l'àmbit de la salut i l'educació perquè avaluïn les conseqüències que patiran els nenes i nenes de les escoles (en especial els de l'EBM Can Caralleu) com a conseqüència del soroll i la pols de les obres de construcció. Segons el document de modificació del PGM aprovat inicialment per l'Ajuntament, l'edificabilitat es podria traduir a volums de fins a 6 o 7 plantes, i és evident l'impacte que això representaria per a la salut dels infants (per exemple, per la falta de llum natural).

5.- Contactar amb professionals de tots els àmbits de l'urbanisme per tal que ens ajudin a dissenyar instruments de gestió urbanística o a cercar ubicacions alternatives, que permetin a l'Ajuntament poder construir equipaments i habitatges públics, sense que això suposi renunciar a cap zona verda ni de Sarrià-Sant Gervasi ni de cap districte de la ciutat i, menys, com dèiem, si confronta directament davant de dues escoles.

6.- Contactar amb tots els grups polítics que han votat a favor de la mesura, invitar-los a visitar la zona i explicar-los la situació des de la nostra perspectiva. Tot plegat, sense oblidar tots els punts anteriorment esmentats: a favor de protegir la totalitat del Parc de l'Oreneta, a favor que des de l'Ajuntament es promoguin equipaments i habitatges públics a la ciutat i també a Sarrià-Sant Gervasi, però mai en detriment de ni un sol metre quadrat d'una zona verda, i molt especialment, d'una zona que es troba just davant de dues escoles públiques d'un districte en què la inversió en educació pública és molt menor que a la resta de districtes de la ciutat.

7.- Presentar, malgrat que hagi finalitzat el període d'exposició pública, un escrit d'al·legacions en què posem de manifest la nostra postura. Això és, exigir una gestió urbanística que, en primer lloc, protegeixi el Parc de l'Oreneta; en segon lloc, que permeti la construcció d'equipaments i habitatges públics al districte de Sarrià-Sant Gervasi (sense que això representi eliminar la zona verda de davant de dues escoles públiques de Can Caralleu), i, finalment, que executi i dignifiqui aquest àmbit i pugui actuar, com també hem dit, com a passadís natural i verd que enllaci el cas antic de Sarrià amb el Parc de l'Oreneta.

8.- En cas de no convèncer-los, interposar un recurs contenciós administratiu contra l'eventual aprovació definitiva de la modificació del PGM, amb especial sol·licitud de mesura cautelar, per aturar la construcció de pisos i equipaments en la zona verda de les dues escoles fins que sigui un tribunal qui dictami si és legal una operació urbanística que no només no compartim, sinó que considerem que no està motivada ni urbanísticament ni jurídica perquè, entre d'altres motius, no ha respectat els interessos generals concurrents i, per tant, no s'ajusta a dret.

Barcelona, a 9 de novembre de 2018

Plataforma "Salvem la Zona Verda Escolar de Can Caralleu"

